

Hvordan sikrer vi biodiversiteten i Danmark?

FAGTEKST

Fag: Biologi | Antal normalsider: 6,25 | Skrevet af: Center for Makroøkologi, Evolution og Klima
Ord med gule understregninger findes i begrebslisten sidst i dokumentet.

Læseformål

Når du har læst teksten, skal du kunne:

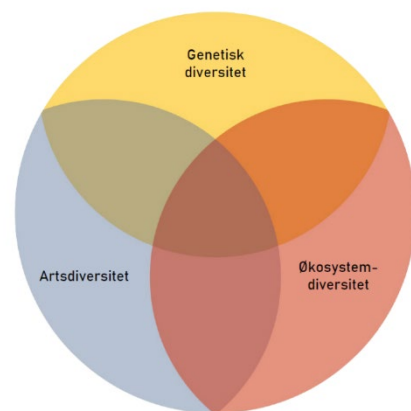
- beskrive bevaringsstatus for arter og naturtyper i Danmark.
- redegøre for de primære årsager til, at biodiversiteten i Danmark er i tilbagegang.
- redegøre for de primære argumenter for at beskytte biodiversiteten.
- beskrive biodiversitetens biologiske grundbetingelser og forklare, hvorfor de er afgørende for at sikre biodiversiteten.

1 | Indledning

Biodiversiteten er mangfoldigheden af liv her på Jorden. Det er diversiteten af arter, deres gener og de økosystemer, som arterne er en del af (figur 1).

Biodiversiteten i Danmark er, ligesom i resten af verden, i hastig tilbagegang. Det skyldes, at mennesker i større og større grad påvirker Jordens økosystemer, hvilket resulterer i, at mange arter er truede eller allerede uddøde. Lige nu uddør Jordens arter med en hastighed, der er 100 til 1000 gange højere, end den naturligt ville være. Det vil sige, at der lige nu uddør hundredvis af arter hvert eneste år.

Der er derfor ingen tvivl om, at vi befinder os i en biodiversitetskrise, og at den skyldes menneskers aktiviteter.

Figur 1. Biodiversitet kan inddeles i tre niveauer: Genetisk diversitet (gul), artsdiversitet (blå) og økosystemdiversitet (rød). Man kan se på niveauerne hver for sig, men i mange situationer overlapper de, og det giver derfor mening at se på flere niveauer på én gang.

Der er indgået aftaler i både EU og FN med mål om at sikre biodiversiteten, og Danmark har forpligtet sig på at bidrage til at beskytte 30 % af EU's areal på land og i havet for at vende tabet af biodiversitet til fremgang.

Hvis målet er at sikre biodiversiteten, hvor i landet skal de 30 % beskyttede arealer så evt. placeres, og hvor store skal de være? Det er netop, hvad denne tekst handler om.

Undervejs i teksten vil du blive præsenteret for biologisk viden om bl.a. plads, kvalitet og de naturlige økologiske processer, som er afgørende for biodiversiteten.

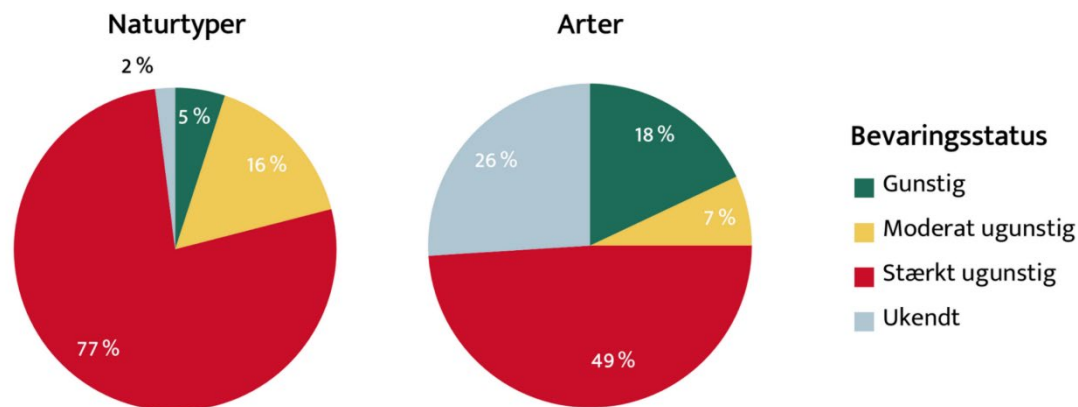
Danmark har indgået aftaler i både EU og FN om at beskytte 30 % af både havet og landjorden. På billedet ses landskaberne over og under vandet ved Tormaj Strand, Haderslev. Foto: Julie Skotte.

2 | Danmarks biodiversitet er i tilbagegang

I forhold til, at Danmark er et relativt lille land, så findes her ret mange forskellige arter. Vi kender til flere end 37.000 arter i Danmark, men arterne og deres levesteder har det, biologisk set, langt fra godt.

Hvis vi sammenligner Danmark med resten af landene i EU, så ligger Danmark i bunden, når det kommer til at passe på vores natur og biodiversitet. Størstedelen af både de hjemmehørende danske arter og de danske naturtyper er i såkaldt ugunstig bevaringsstatus (figur 2) - og der er ikke noget, som tyder på, at det går fremad.

På figuren nedenfor kan du få et overblik over status på Danmarks biodiversitet.

Figur 2. Den procentvise fordeling af bevaringsstatus for udvalgte naturtyper (venstre) og arter (højre) i Danmark. For de danske naturtyper er samlet set 93 % enten i moderat eller stærk ugunstig tilstand. For arterne i Danmark er 56 % i moderat eller stærk ugunstig tilstand. Kun 5 % af naturtyperne og 18 % af arterne er i gunstig bevaringstilstand. Fra rapporten "Bevaringsstatus for naturtyper og arter" udgivet i 2025 af DCE.

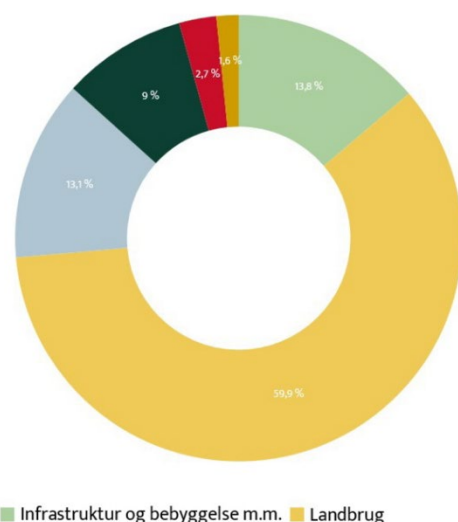
3 | Hvorfor er Danmarks biodiversitet i tilbagegang?

Vi ved altså, at økosystemerne i den danske natur er i biologisk ringe tilstand, og at mange af arterne er i kraftig tilbagegang. Men hvorfor er det sådan?

De to vigtigste årsager er:

1. Vi mennesker fylder meget.

I flere århundreder har vi taget større og større arealer fra naturen og brugt dem på os selv. Vi bruger rigtig meget plads på at dyrke dyrefoder og mad på marker og på at dyrke træer, som vi fælder igen. Vi bruger også meget plads på byer, veje og

Figur 3. Fordelingen af arealanvendelsen i Danmark. Ca. 60 % af Danmarks areal bruges til landbrug. Ca. 14 % er infrastruktur og veje, mens ca. 13 % er skov, heraf langt det meste dyrket produktionsskov. Fra rapporten "Fra tab til fremgang – beskyttet natur i Danmark i et internationalt perspektiv" udgivet af Biodiversitetsrådet (2022).

anden infrastruktur (figur 3). Menneskers dominerende arealanvendelse betyder, at der ikke er nok plads til arterne, økosystemerne og deres naturlige processer.

2. Der mangler store, sammenhængende naturområder i god kvalitet.

Når vi mennesker bruger så meget plads, som vi gør, så efterlader vi kun små, fragmenterede områder til naturen. Og menneskers aktiviteter – fx landbrug, industriel produktion eller fiskeri – skaber en række presfaktorer (fx forurening eller klimaforandringer), som påvirker naturområderne negativt. Hvis en å fx får tilført store mængder af næringsstofbelastet eller på anden måde forurenet vand fra landbrug, industri eller spildevand fra byer, så påvirker det biodiversiteten negativt, fx fordi fisk, insekter eller andre organismer i åen ikke længere kan overleve eller få afkom.

Presfaktorer

Menneskers aktiviteter på land og i havet har i mange år skabt forskellige presfaktorer, som gør kvaliteten af naturområder dårligere.

Presfaktorer kan både være *interne*, hvis de foregår inde i selve naturområdet (fx når træer fældes i en skov), eller de kan være *eksterne*, hvis de finder sted udenfor og derefter trænger ind i naturområder (fx ved forurening med kemikalier, som er udledt udenfor naturområdet).

De menneskeskabte presfaktorer, som har de største negative konsekvenser for naturen, er:

Menneskers direkte udnyttelse af naturens ressourcer som træ, fisk eller råstoffer fjerner vigtigt indhold fra de naturlige økosystemer.

Forurening med:

- næringsstoffer, primært kvælstof (N) og fosfor (P) fra spildevand og overskydende gødning fra landbruget.
- miljøfremmede stoffer, fx kemikalier fra industriel produktion eller pesticider fra landbruget.

Invasive arter, som er ikke-hjemmehørende arter, der har negativ effekt på de naturlige økosystemer, kan gøre kvaliteten af naturområder dårligere.

Klimaforandringer: Menneskeskabte klimaforandringer kan presse naturen og biodiversiteten, særligt i fremtiden og i kombination med andre presfaktorer.

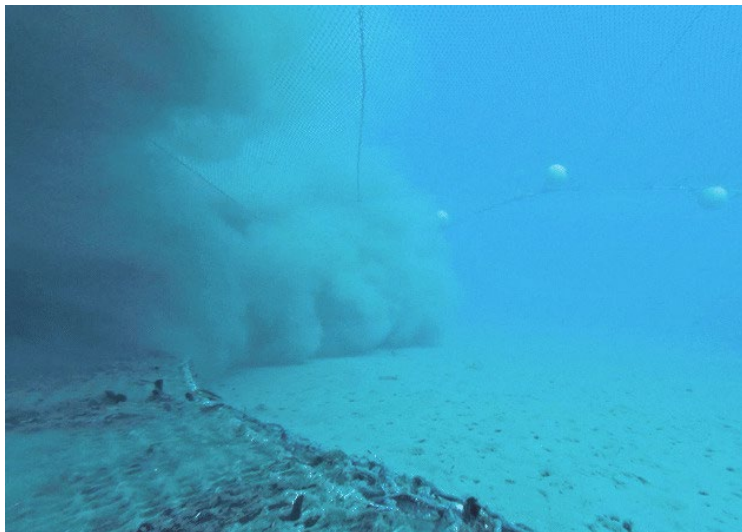
Øverst: En blomstrende rapsmark i Danmark sprøjtes med pesticider mod svampe. Nederst: En mark på Lolland sprøjtes med gødning.

1/4 Når for mange næringsstoffer (fx kvælstof og fosfor fra gødning i landbruget) ledes ud i de danske farvande, så bliver der brugt enorme mængder ilt fra vandet, når næringsstoffernes organiske materiale nedbrydes. Det kan resultere i iltvind: At iltindholdet i vandet falder til så lave niveauer, at fisk, bunddyr og planter ikke kan overleve – derfor er det en presfaktor for biodiversiteten. Foto: Tim Dencker.

2/4 Menneskers direkte udnyttelse af naturens ressourcer kan fx være, når vi fælder træer i skovene og bruger dem på energiproduktion eller til byggematerialer. Det er en presfaktor for biodiversiteten, når vi fjerner naturens ressourcer.

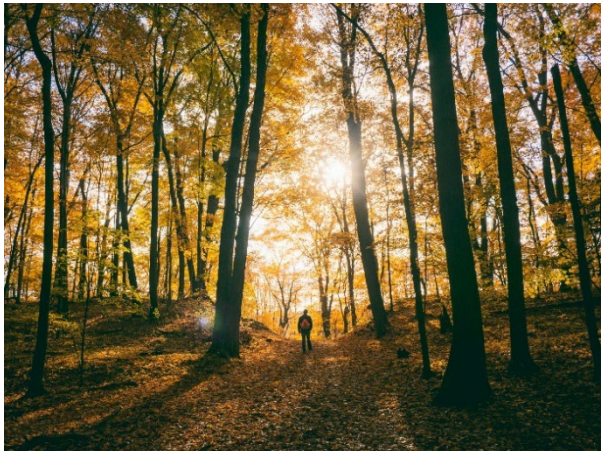
3/4 På videoen ses fiskeri med bundtrawl på havbunden i Middelhavet. Bundtrawl er en direkte udnyttelse af naturens ressourcer, fordi det fjerner fisk og bunddyr fra deres naturlige habitat. Desuden ødelægger bundtrawl havbunden ved at rive alt, som trawl-nettet hives hen over, i stykker. Bundtrawl efterlader havbunden helt øde – og det er en presfaktor for den biodiversitet, som ellers kunne trives på havbunden. Video: Open Planet.

4/4 Stillehavsøsters, som ses her på billedet fra Vadehavet, er en invasiv art i Danmark. Den kommer oprindeligt fra Japan og Østasien, men man har importeret den for at opdrætte den som fødevarer. Herfra er der opstået populationer af stillehavsøsters i den danske natur, og populationerne har spredt sig. Arten er en presfaktor for den oprindelige danske biodiversitet, fordi den vokser så hurtigt, at den udkonkurrerer andre arter, fx blåmusling. Foto: Lars Roed.

4 | Hvorfor skal vi beskytte biodiversiteten i Danmark?

I 1992 underskrev Danmark FN's Biodiversitetskonvention. Her blev landene enige om at gøre en indsats for at bevare alle Jordens arter, fordi de har ret til at være her side om side med mennesker – hvad enten de er til gavn for os eller ej. Det kaldes arternes egen værdi. Vi deler jordkloden med alle de andre arter og økosystemer, som har været her i mange millioner af år, og de har fortsat ret til at være her. Det har vi mennesker et moralsk og etisk ansvar for at sikre.

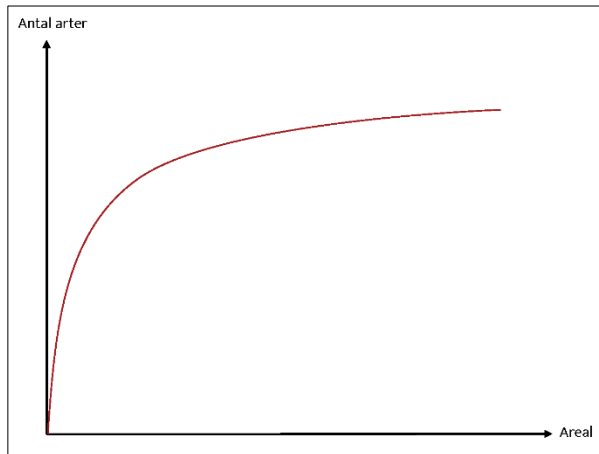

En anden hovedårsag til at beskytte biodiversiteten på Jorden er, at den også bidrager med en nyttewærdi. Nyttewærdien handler om, at biodiversiteten har betydning for vores liv og samfund via de såkaldte økosystemtjenester, som vi mennesker er afhængige af.

Fx er fiskene i havet en del af biodiversiteten, men de udgør på samme tid en værdifuld naturressource for os mennesker som fødevarer. Havets bestande af fisk er en økosystemtjeneste, der understøtter vores levevis. Økosystemtjenesterne har derfor også en enorm betydning for samfundets økonomi. Derudover er en mangfoldig natur med til at give os mennesker glæde og livskvalitet, fx når vi dyrker friluftssinteresser.

5 | Hvad skal der til for at sikre biodiversiteten i Danmark?

Hvis vi gerne vil sikre Danmarks biodiversitet på lang sigt, så ved vi fra forskningen, at det kræver, at naturen får plads og kvalitet samt, at naturen bliver beskyttet.

Figur 4: Arts-arealsammenhængen er en af biodiversitetens grundlove. Den fortæller os, at jo større et område er, des flere arter vil der leve der. Figur: Modifieret efter Carsten Rahbek.

5.1 | Plads

Det første, som skal til for at sikre biodiversiteten, er plads. Hvis naturen ikke får plads nok, så kan biodiversiteten ikke trives. Det ved vi fra en af biodiversitetens grundlove: Arts-arealsammenhængen.

Arts-arealsammenhængen beskriver, at der er en stærk positiv sammenhæng mellem et naturområdes størrelse og det antal arter, som lever der (figur 4).

Det hænger bl.a. sammen med, at når et område stiger i areal, så stiger også sandsynligheden for, at individer fra forskellige arter rent tilfældigt forekommer på arealet. Et stort naturområde vil også indeholde flere forskellige levesteder end et lille naturområde, og hvert levested har unikke arter. Mange arter har også brug for store levesteder for fx at finde nok føde og overleve.

Plads er en betingelse for sikring af biodiversitet. Når naturområder er for små, som ved dette lille trekantede område af træer ved Lammefjorden i Odsherred, kan de ikke opretholde levedygtige bestande. Foto: Rune Johansen.

5.2 | Kvalitet af naturen

Mere plads er ikke i sig selv nok, hvis biodiversiteten skal sikres. Det er også en betingelse, at kvaliteten af naturen er høj. Men hvornår er den det?

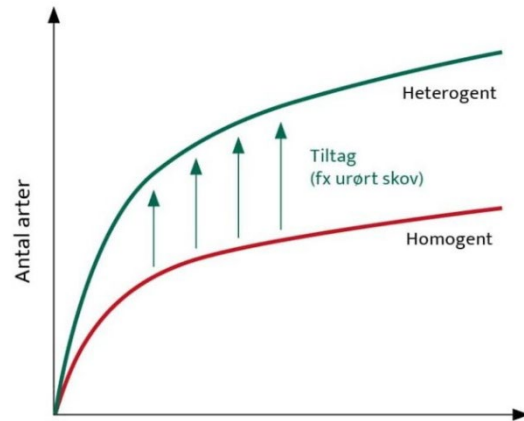
Naturområder af høj kvalitet er områder, hvor naturen er varieret (heterogen) og indeholder forskellige strukturer og levesteder. Et områdes artsrigdom stiger, jo mere heterogent området er.

Denne positive sammenhæng, kendt som habitat-heterogenitetssammenhængen, er en af biodiversitetens såkaldte grundlove (figur 5). Sammenhængen kan forklares ved, at en høj heterogenitet medfører en bred vifte af forskellige levesteder.

Og jo flere miljøforhold og levesteder der findes i et område, jo flere arter kommer til.

Naturområdet af høj kvalitet kræver også, at der er minimal påvirkning af udefrakommende presfaktorer, fx forurening. Menneskers aktiviteter på land og i havet har i mange år skabt forskellige presfaktorer, som gør kvaliteten af naturen dårligere (se tidligere boks). Derfor er det afgørende for naturens kvalitet, at presfaktorerne minimeres eller helt fjernes – både de interne og de eksterne.

For at naturområders kvalitet er høj kræver det også, at de naturlige økologiske processer kan udfolde sig uforstyrret af mennesker. Eksempler på naturlige processer i et økosystem kan være naturlig hydrologi, vind og strøm, ild eller græssere og rovdyr.

Figur 5: Habitat-heterogenitetssammenhængen fortæller os, at jo mere heterogent et habitat er, jo flere arter kan der findes i området. Hvis man fx omlægger en traditionel produktionskov til urørt skov, hvor skovdrift og menneskelige forstyrrelser ophører, så vil skovens heterogenitet stige, og det vil medføre, at flere arter kommer til. Figur: Modificeret efter Carsten Rahbek.

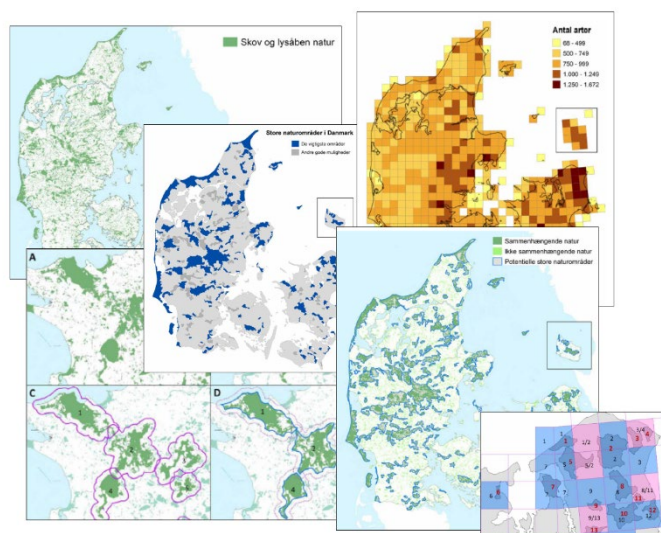
Fire eksempler på naturlige økologiske processer, som er med til at sikre kvaliteten i velfungerende økosystemer. Det første billede viser naturlig hydrologi i en bæk i Vejles Nørreskov, som er opsvulmet efter regnvejr. Det andet billede viser, hvordan havets strømninger er med til at forme kysten ved Møns Klint efter et stort kalkskred i 2007. Det tredje billede viser en skovbrand ved Gyttegård Plantage i 2011, og det fjerde billede viser krondyr, som græsser i Dyrehaven. Fotos: Jakob Damborg, Mads Fjeldsø Christensen og Lars S. Madsen / NatureEyes.

6 | Hvor i Danmark sikrer vi bedst biodiversiteten?

Når vi skal vælge, hvor i Danmark vi vil forbedre, udvide og beskytte naturen, så er det vigtigt, at områdernes placering bliver overvejet grundigt (figur 6).

Når vi har som mål at sikre biodiversiteten, så får vi mest værdi for biodiversiteten ud af at lægge naturindsatserne de steder i landet, hvor:

- Biodiversiteten i forvejen er høj eller unik
- Der findes arter med lille udbredelse, som kun findes få steder og derfor nemmere risikerer at forsvinde end arter, der findes mange steder
- Der findes arter, som er truede og i risiko for at forsvinde
- Den natur, som allerede findes, er i god kvalitet
- Der i forvejen er meget natur, enten som store sammenhængende områder eller med en høj naturtæthed fordi mange mindre naturområder ligger tæt på hinanden

Figur 6. Eksempler på kort, som biodiversitetsforskere arbejder med for grundigt at overveje og prioritere naturområder til biodiversitet. Figurer fra rapporten "Mere, bedre og større natur i Danmark – hvor, hvordan og hvor meget?" af Anders Højgård Petersen m.fl., udgivet i 2024.

Ved at udvælge naturområdernes placering ud fra disse punkter, kan vi samlet set beskytte så mange forskellige arter og levesteder som muligt.

← 1/6 →

Ålegræs er et vigtigt leve- og skjulested for forskellige dyr. I Danmark er mange af vores naturlige områder med ålegræs forsvundet, fordi ålegræsset ikke kan gro i vand med for store mængder næringsstoffer fra fx landbruget. Dette billede viser et stykke havbund, hvor ålegræsset trives, fordi vandkvaliteten er god. Foto: Troels Lange.

← 2/6 →

Billedet viser en klithede ved Svinkløv i Nordjylland. En klithede er en beskyttet naturtype, som særligt findes langs den jyske vestkyst. Foto: Kim Aaen / NatureEyes.

← 3/6 →

Billedet viser et ferskvandsmiljø – en sø – i god kvalitet. Vandet er klart, og planterne trives. Foto: Martin Kielland.

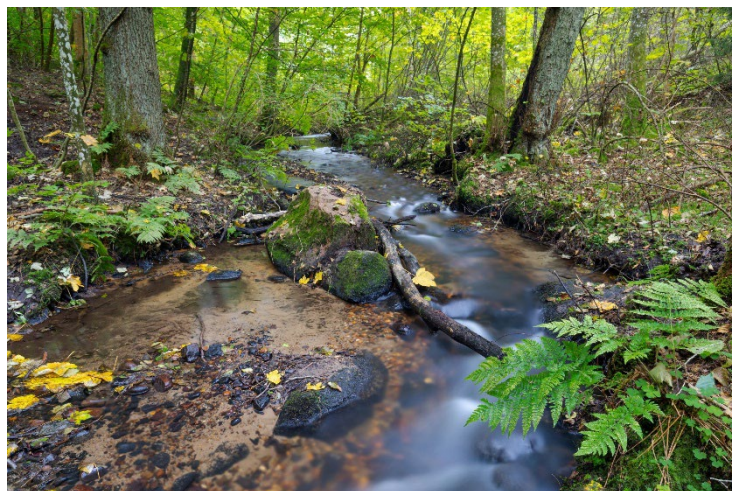
← 4/6 →

Billedet her er taget i den urørte skov ved Knagerne i Østjylland, og det viser et eksempel på, hvordan en skov i god kvalitet kan se ud. På billedet kan man se døde bøgetræer, både stående og væltede – måske efter en kraftig storm – og på dem vokser svampe, som er afhængige af det døde træ.

← 5/6 →

Billedet viser et stenrev nordvest for Livø. Et stenrev er en samling af store sten, som ligger fast på havbunden uden at rykke sig pga. bølger og havstrøm. Stenrev har stor betydning for havets biodiversitet, fordi stenene fungerer som substrat, som tang kan hæfte sig fast i og vokse fra – og fordi mange dyr, fx fisk, krebsdyr, orme og andre hvirvelløse dyr, lever ved stenrevene. I 1900-tallet blev mindst 8 mio. kubikmeter store sten fra havbunden fjernet ved såkaldt stenfiskeri, hvor man fiskede stenene op og brugte dem til forskelligt byggeri. Det er forbudt i dag, og der foregår et stort arbejde med at genetablere Danmarks naturlige stenrev til gavn for biodiversiteten i havet. Foto: Center for Marin Naturgenopretning.

← 6/6 →

Billedet viser Jeksen Bæk, et østjysk skovvandløb ved Kollens Mølle i Hørning. Billedet er et eksempel på, hvordan naturlig hydrologi kan se ud i en skov. Foto: Kim Aaen / NatureEyes.

7 | Biodiversiteten skal også være sikret i fremtiden

Jo længere tid et naturområde får lov til at være uforstyrret af menneskelige aktiviteter, jo bedre er det for biodiversiteten. Naturområder – særligt de helt nye af slagsen, fx en nyplantet skov – opnår nemlig ikke deres fulde biodiversitetspotentiale fra den ene dag til den anden. Det tager tid.

Derfor er kontinuitet vigtig for biodiversiteten, for det giver naturområderne tid til at udvikle heterogenitet og varierede levesteder, og fordi det giver arterne tid til at sprede sig.

I baggrunden på dette billede ses Draved Skov i Sønderjylland. Dele af skoven har været fredet siden midten af 1900-tallet, og fra år 2000 har skoven været beskyttet som urørt skov. Det giver skoven tid – kontinuitet – til at udvikle sig helt naturligt. Men skoven er omringet af landbrugsmarker, som grænser helt op til skovkanten. Hver år bliver markerne pløjet op for at forberede jorden på at blive dyrket på ny. Skovens beskyttelse er altså et eksempel på kontinuitet i naturen, hvorimod dyrkningen på markerne er et eksempel på stort set ingen kontinuitet. Foto: Emma Emilie Andersen.

Kontinuiteten sikres bedst ved at beskytte naturområderne juridisk. Det betyder i praksis, at når først et naturområde er blevet beskyttet, så går man ikke bare ud og driver landbrug eller bygger byer i området et par år efter.

Et landskab ved Salten Næs syd for Silkeborg. Et stort egetræ står omkranset af blomstrende hedelyng. Foto: Kim Aaen / NatureEyes.

Vi ved altså, hvad der skal til for at sikre biodiversiteten: Mere plads og bedre kvalitet, samt at naturområder placeres rigtigt, og at de beskyttes juridisk.

Forestil dig, at vi udpegede store, sammenhængende naturområder i god kvalitet og gav dem ro og kontinuitet i århundreder – hvilken natur og biodiversitet ville vi så kunne få? Eller forestil dig modsat, at vi lader være med at handle ud fra vores biologiske viden – hvad er det så, vi står til at miste? Det er netop den slags valg, vi som samfund står overfor nu og i fremtiden.

Tekst af Carsten Rahbek, Anders Højgård Petersen, Karsten Elmoose Vad og Emma Emilie Andersen.

Udgivet i 2026, senest redigeret i juni 2026.

Begrebsliste

100 til 1000 gange højere: Pimm m.fl. (2014): "The biodiversity of species and their rates of extinction, distribution, and protection" i tidsskriftet Science.

Afkom: Dyrs unger.

Arealanvendelse: Arealanvendelse betegner den måde, mennesket bruger jordens overflade på, fx til formål som landbrug, byer, infrastruktur og skov.

Art: En art kan defineres på flere måder. I biologien defineres en art ofte som individer, der sammen kan reproducere og få frugtbart afkom. Alle hunde er samme art, fordi blandingsracer godt kan få hvalpe – men heste og æsler er to forskellige arter, fordi deres afkom (muldyret) ikke selv kan reproducere. Andre definitioner på begrebet 'art' er fx baseret på evolutionære processer.

Arts-arealsammenhængen: Arts-arealsammenhængen fortæller os, at jo større et område er, des flere arter vil der leve der.

Artsrigdom: Artsrigdom betyder antal arter.

Eksterne presfaktorer: Eksterne presfaktorer betyder de presfaktorer, som finder sted uden for et naturområde eller økosystem, men som alligevel påvirker naturen negativt, fordi effekterne slipper ind i naturområdet udefra. En ekstern presfaktor er fx forurening fra omkringliggende landbrugs- eller industriområder.

Forurenet: Vand kan være forurenet med fx overskydende næringsstoffer eller med miljøfremmede kemikalier som pesticider fra landbruget eller andre kemikalier fra industrien.

Fosfor (P): Fosfor, et grundstof med betegnelsen P, er et essentielt grundstof for alt liv, fordi det bl.a. indgår i DNA og RNA. Derfor er der altid fosfor i gødning.

Fragmenterede: Fragmenteret betyder opdelt og/eller adskilt.

Gen: Et gen er et stykke af en organismes DNA, der fungerer som "opskrift" for noget i organismen – fx har vi mennesker gener, som definerer vores øjenfarve. Gener er arvelige fra forældre til afkom.

God kvalitet: Natur er i god kvalitet, når de naturlige, økologiske processer frit kan udfolde sig, når området ikke påvirkes af presfaktorer og når naturen er varieret.

Græssere og rovdyr: Store dyr opretholder lysninger og varierede strukturer i landskabet gennem græsning, og rovdyr er bl.a. med til at sikre, at enkelte arter ikke dominerer.

Habitats-heterogenitetssammenhængen: Habitat-heterogenitetssammenhængen beskriver, at et områdes artsrigdom og biodiversitet er højere, jo mere heterogent området er.

Heterogen: Heterogen betyder varierende eller forskelligartet.

Hjemmehørende: En hjemmehørende art er en art, som er naturligt forekommende, og som altså ikke er introduceret af mennesker.

Ikke-hjemmehørende: En ikke-hjemmehørende art er en art, som ikke er naturligt forekommende, og som er introduceret af mennesker.

Ild: Periodelise brande i naturområder kan, ligesom vinden, skabe variation fx i form af lysninger og derudover frigøre næringsstoffer til andre planter og organismer i jorden.

Interne presfaktorer: Interne presfaktorer betyder de presfaktorer, som sker inden for et naturområde eller økosystem, fx når træer midt i en skov fældes.

Kontinuitet: Kontinuitet betyder her 'uafbrudt tid': At skovområderne skal have tid til at stå urørt hen uden menneskelige afbrydelser.

Kvælstof (N): Kvælstof, et grundstof med betegnelsen N for nitrogen, er et afgørende næringsstof for planters vækst, fordi det indgår i proteiner og DNA. Derfor er der altid kvælstof i gødning.

Levesteder: Habitater.

Naturlig hydrologi: Vand i naturområder som moser, åer, vandløb, søer eller skove bevæger sig frit og naturligt, uden at mennesker fx dræner jorden eller spærrer vandløb. Vandet er med til at skabe varierede levesteder til gavn for mange forskellige arter både over og under vandet.

Naturlige økologiske processer: Naturlige økologiske processer betegner de processer, som helt naturligt finder sted i forskellige økosystemer, fx græsning og naturlig tilstedeværelse af vand.

Naturtyper: Naturtyper er en måde at inddele naturen i afgrænsede naturområder, som har fælles træk med andre lignende naturområder. Eksempler på naturtyper er strandenge, vandløb eller bøgeskove.

Naturtæthed: Naturtæthed er en betegnelse for tætheden af naturområder. Når gode naturområder ligger tæt på hinanden, så er naturtætheden høj.

Næringsstofbelastet: Næringsstofbelastning er tilførslen af overskydende næringsstoffer, primært kvælstof og fosfor, til fx søer, fjorde, åer og havet, primært fra gødning i landbruget og fra spildevand.

Presfaktorer: Menneskers aktiviteter på land og i havet har i mange år skabt forskellige presfaktorer, som gør kvaliteten af naturområder dårligere. Presfaktorer er fx menneskers direkte udnyttelse af naturens ressourcer eller forurening.

Store, sammenhængende naturområder: Store, sammenhængende områder i naturen bør i følge Biodiversitetsrådet som udgangspunkt være mindst 1.000 hektar (10 kvadratkilometer) og helst over 5.000 hektar (50 kvadratkilometer).

Ugunstig bevaringsstatus: Naturtyper inddeles i fire kategorier af kvalitetstilstande: 'Gunstig' (god), 'Moderat ugunstig' (mindre god), 'Stærkt ugunstig' (dårlig) og 'Ukendt'.

Vind og strøm: Væltede træer efter storme skaber lysninger, hvor små planter i skovbunden kan trives, og de døde træer er levested for svampe og insekter. I havet er stærke havstrømme med til at forme kysterne og skabe en varieret havbund. Derudover transporterer havstrømme næringsstoffer, ilt og organismer, samt deres æg og larver, over lange afstande.

Økosystemer: Et økosystem er alt det levende (fx planter, dyr og mikroorganismer) i et område, og deres interaktioner med områdets ikke-levende elementer som fx vand, jordbundens kemi eller vejret. Et økosystem kan fx være en skov, en bjergside, en savanne eller et tropisk koralrev.

Økosystemtjenester: Økosystemtjenester er de goder, vi får gratis fra naturen. Det er fx mad og tømmer, regulering af klima, ilt så vi kan trække vejret samt rensning og derfor rent drikkevand, naturoplevelser og mental afslapning.